

finde nogen Udvei. Jeg tror, jeg har viist det saa klart og tydeligt, at alle Udveie ere spærrede, og det, der spærres, er det uløselige Grundlovsbrud fra Regjeringens Side, den fortvivlede Politik, der har styrtet os ud i Lovløsheden i Stedet for at holde os paa Lovens Grund. Jeg siger derfor til Slutning, at naar Folkethinget, som jeg haaber, ender med at modsætte sig denne Sag, vil det, om det sker, gjøre det, ikke blot fordi det erkjender, at det er et slet Forslag, ikke blot fordi Folkethinget ikke erkjender Nødvendigheden af en Forandring af vor nuværende Forfatning, paa ingen Maade, men ganske særligt fordi Folkethinget ikke kan forhandle Grundloven med den Regjering, der har brudt Grundloven, saa længe den endnu staar i Grundlovsbrudet. Dermed er det med det Samme sagt, at Forhandlingens strander ikke paa Folkethingets Modstand, men at i det Dieblit, vi staa overfor en Regjering, der staar paa Grundlovens Grund, i samme Dieblit ere ogsaa vi villige til at forhandle med den. Vi love ikke derved, at vi saa ville indskrænke den almindelige Valgret, men saa er Forhandling dog mulig. Men man kan ikke forlange, at det danske Folkething gennem Forhandling skal erklære Grundlovsbrudet for lovligt; det er et umuligt Forlangende. Derfor vil dette Forslag som sagt strande; fordi det bliver umuligt at forhandle det, saa længe denne Regjering vedblivende fastholder sit Standpunkt udenfor Loven.

Monrad: Det forekommer mig ikke, at Conseilspresidenten var heldig i Gjendrivelsen af de Indvendinger, der ere blevne gjorte mod det foreliggende Forslag. Der blev gjort den Indvending mod det, at det jo slet ikke løser den Vanskelighed, der opstaar, naar hele Finantsloven forkastes af et af Thingene. Saa vil det Lovforslag, som her er forelagt, jo aldeles ikke hjælpe. Og det er jo det, som nu er Tilfældet; Finantsloven for 1886—87 er forkastet. Finantsministeren sidder ganske rolig og forelægger en Lov, hvorved der skal forebygges Konflikt, og hvori der ikke tages Hensyn til det Tilfælde, at en Finantslov ikke alene forandres, men helt forkastes. Det forekommer mig heller ikke, at det kan siges, at Finantsministeren har gjendrevet den Indvending, at det var at foretrække, at Valget af det afgjørende Udvalgs Medlemmer skete ikke efter Flerital, men efter Forholdstal. Men Hovedindvendingen mod Loven — jeg skal ikke her dvæle ved den Myndighed, som Regjeringen har forbeholdt sig til at udtage af Finantsloven forskellige Postter — bliver det, at det er en

fældets Haand, og det er yderst uheldigt, thi det er ikke saaledes, at dette Tilfælde træffer en Afgjørelse enten for det ene eller det andet System. Det er ikke Tilfældet. Nei, alle Enkeltheder blive Gjenstand for Tilfældet, og det kan derfor godt hændes sig, at Enkelthederne komme til at staa i Strid med hverandre, komme til at høre til forskjellige Systemer. Det maa jo overhovedet bemærkes, at vel er det saa, at Finantsloven bestaar af mangfoldige enkelte Postter, men der er dog en Forbindelse, en Sammenhæng mellem dem alle; thi det kommer dog til syvende og sidst an paa, at Indtægter og Udgifter komme til at samstemme, og nu hæver man aldeles denne Sammenhæng, dette System i selve Finantsloven; man overgiver det aldeles til Tilfældet. Jeg kan derfor ikke Andet end finde, at det er en aldeles enestaaende Lov, man vil forgjæves søge om et Exempel paa, at man andetsteds har overladt Afgjørelsen af saa vigtige Sager til Tilfældet; thi hvis der f. Ex. paa Loven er opført et Forslag — lad os sætte 100 Mill. Kr. til Kjøbenhavns Befæstning — og det ene Thing vedtager dette Forslag, medens det andet Thing ikke vedtager det, ja, saa beror det jo paa et Tilfælde, om de skulle bevilges eller ikke bevilges. Men herved virker jo Tilfældet ikke alene med Hensyn til den enkelte Post; men den Indflydelse, som denne har paa hele den finantsielle Stilling, paa selve Status, den gjør, at det kommer til at udstrække sin Indflydelse til dem alle. Jeg finder derfor, at Lovforslaget i dets nærværende Stikelse aldeles ikke vil egne sig til nogen Vedtagelse. Men, siger man, der er jo dog et Gul i selve Grundloven; det anerkjendes ogsaa af flere Medlemmer af Thinget; thi vi have jo her ikke alene et, men to Forslag, der gaa ud paa at raade Bod paa dette formentlige Gul, der skal være i Grundloven. Jeg tillader mig imidlertid at have den Mening, og jeg anser mig for berettiget til at have den Mening, at de, der have havt Indflydelse paa Forfatningen, ingenlunde have overset, at der var et saadant tilsyneladende Gul. Men i Overensstemmelse med, hvad der er Tilfældet i de fleste andre Forfatninger, havde de Tillid til den usynlige Livskraft, der gennemstrømmer Grundloven og alle dens Bestemmelser, og til at denne usynlige Livskraft vilde fylde dette Gul. Og denne usynlige Livskraft bestaar i den store Grundsatning, at Hs. Maj. Kongen vælger Ministre, der forstaa at samvirke med Rigsdagen og forstaa at tilveiebringe en Samvirken mellem Rigsdagens to Thing. Der, hvor denne Livskraft ikke mistjendes, hvor den virkelig gjør sig gjældende, der vil der ikke op-